

ATATÜRK İLKELERİ ve İNKILAP TARİHİ

FAKÜLTE VEKİLİ KÖRÜK, ve ATAS ATAS
ZAVALLIYERAS ve TIST KATI İZEM

Dr. FANÇHEDİZ

10. BASKI

Bu kitap, fakülte ve yüksekokullar için kabul edilen Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Ders Programına uygun, anlaşılır ve sade bir dil kullanılarak kaleme alınmış, konular öz ve kısa olarak hazırlanmıştır. Kitap, üniversite ve yüksekokullarda yasa gereği 2 yarıyıl, toplamda 60 saat sürecek bir ders planına göre hazırlanmıştır. Kitap, bu dersi alan öğrencilere derslerinde faydalı olmasının yanında kurum sınavlarına hazırlanan adaylar için sınavlarda çıkan soruların doğru ve tam cevaplanmasına da yardımcı olacaktır.

İÇİNDEKİLER

I. Bölüm GENEL TANIMLAR

I- ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ DERSİNİN AMAÇLARI

II- TARİHİN TANIMI VE DİĞER İLİMLERLE İLİŞKİLERİ

A- Tarihin Tanımları

B- Diğer İlimlerle İlişkiler

III- İNKILAP VE BENZERİ KAVRAMLAR

A- İnkılabın İlkesi

B- İnkılabın Bölümleri

IV- İNKILAP VE İSYANIN KARŞILAŞTIRILMASI

V- TÜRK İNKILABININ ÖZELLİĞİ

VI- ATATÜRK'E GÖRE İNKILAP

VII- FRANSIZ İHTİLALİ (14 TEMMUZ 1789)

A- Fransız İhtilali'nin Sebepleri

B- Fransız İhtilali'nin Dönemleri

C- Fransız İhtilali'nin Sonuçları

D- 1789 Fransız İhtilali'nin (İnkılabının) Osmanlı Devleti'ne Etkileri

VIII- 1830 FRANSIZ İHTİLALİ'NİN SEBEPLERİ (30 TEMMUZ 1830)

IX- 1848 İHTİLALİ (23.2.1848)

X- OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN JEOPOLİTİK DURUMU

XI- OSMANLI DEVLETİ'NİN YAPISI

XII- OSMANLI DEVLETİ'NİN ÇÖKÜŞ SEBEPLERİ

A- İç Sebepler

B- Dış Sebepler

XIII- OSMANLI DEVLETİ'Nİ KURTARMA GAYRETLERİ

A- Tanzimat'tan Önce Yapılan Islahatlar

B- Tanzimat Dönemi Islahatları

C- Tanzimat'ın İlanından Sonra Yapılan Islahatlar

II. Bölüm SAVAŞLAR VE SONRASI SİYASİ GELİŞMELER

I- TRABLUSGARP SAVAŞI (1911-1912)

II- BALKAN SAVAŞI (1912-1913)

A- Savaşın Sebepleri

B- I.Balkan Savaşı (1912-1913)

C- II. Balkan Savaşı (1913)

III- I. DÜNYA SAVAŞI (1914-1918)

A- Savaşın Genel Sebepleri

B- Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşına Girme Sebepleri

C- I. Dünya Savaşı'nın Başlaması ve Gelişmesi

D- I. Dünya Savaşı'nda Cepheleer

IV- MONDROS MÜTAREKESİ (30 Ekim 1918)

A- Mondros Mütarekesi'nin Önemli Maddeleri

B- Mondros Mütarekesi'nin Önemi

V- I. DÜNYA SAVAŞINA SON VEREN ANTLAŞMALAR

A- Versay Antlaşması (28 Haziran 1919)

B- Sen Germen ve Triyanon Antlaşması (10 Eylül 1919)

C- Nöyü Antlaşması (27 Kasım 1919)

D- Sevr Antlaşması (10 Ağustos 1920)
VI- OSMANLI İMPARATORLUĞU'NUN PAYLAŞILMASI VE ANADOLU'NUN İŞGALİ

A- İstanbul'un İşgali

B- Diğer Topraklarımızın İşgali

C- Wilson Prensipleri

VII- ZARARLI ve YARARLI CEMİYETLER

A- Azınlıkların Kurduğu Zararlı Cemiyetler

B- Türklerin Kurduğu Millî Varlığa ve Türklüğe Zararlı Cemiyetler

C- Millî Varlığa ve Türklüğe Yararlı Cemiyetler

VIII- MUSTAFA KEMAL'İN İSTANBUL'A GELİŞİ VE DURUMA BAKIŞI 52

IX- MUSTAFA KEMAL'İN KİŞİLİĞİ 53

X- PADİŞAH VE OSMANLI DEVLETİ'NİN DURUMA BAKIŞI

XI- MUSTAFA KEMAL'İN SAMSUN'A ÇIKIŞI

A- Amasya Genelgesi (22 Haziran 1919)

XII- ERZURUM KONGRESİ (23 Temmuz - 5 Ağustos 1919)

A- Kongre Öncesi

B- Erzurum Kongresi'nin Açılışı ve Kararları

C- Kongrede Alınan Kararlar

D- Kongrenin Önemi

XIII- SİVAS KONGRESİ (4-11 Eylül 1919)

A- Mustafa Kemal'in Sivas'a Gelişi ve Kongre Hazırlıkları

B- Sivas Kongresi'nde Alınan Kararlar

C-Sivas Kongresi'nin Önemi

D- Damat Ferit Paşa'nın İstifası

XIV- ALİ RIZA PAŞA KABİNESİ VE AMASYA BULUŞMASI

A- Amasya Buluşması (20-22 Ekim 1919)

B- Amasya Görüşmesi'nin (Mülakatının) Bazı Maddeleri

C- Son Osmanlı Meclis-i Mebusanının Toplanması

D- Misakımillî (Millî Yemin) (28 Ocak 1920)

E- Misakımillî'nin Önemi

F- İstanbul'un Resmen İşgali

G-Temsil Heyetinin Ankara'ya Gelmesi (27 Aralık 1919)

H- İstanbul'un İşgaline (16 Mart 1920) Karşı Mustafa Kemal'in Tepkisi

XV- TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİNİN AÇILMASI (23 Nisan 1920)

A- Üyelerin Toplantıya Çağırılması

B- Meclisin Açılışı

C- TBMM'nin Özellikleri

XVI- İÇ AYAKLANMALAR

A- Sebepleri

B- Ankara Hükümetine Karşı Tepkiler

C- Ayaklanmalar

XVII- KUVAYİMİLLİYE (MİLLİ KUVVETLER), MÜDAFAA-İ HUKUK VE HEYETİ MİLLİYE CEMİYETLERİ

A- Batı ve Güney Anadolu'da Kurulan Cepheler

B- Güney Cepheleri

XVIII- BALIKESİR VE ALAŞEHİR KONGRELERİ

XIX- ERMENİ MESELESİ VE GÜMRÜ ANTLAŞMASI

XX- GÜRCİSTAN İLE BARIŞ

III.Bölüm KURTULUŞ SAVAŞI VE SİYASİ GELİŞMELER

I- I. İNÖNÜ SAVAŞI (6-10 Ocak 1921)

A- Sebepleri

- B- Safhaları
- C- Sonuçları
- D- Savaşın Önemi
- II- LONDRA KONFERANSI (21 Şubat - 11 Mart 1921)
 - A- Konferansa Davet
 - B- Konferansın Açılışı
- III- II. İNÖNÜ SAVAŞI (23 Mart - 1 Nisan 1921)
 - A- Sebepleri
 - B- Safhaları
 - C- Sonuçları
- IV- İSTİKLAL MARŞI'NIN TBMM TARAFINDAN KABULÜ
- V- SOVYETLER'LE SİYASİ İLİŞKİLER VE MOSKOVA ANTLAŞMASI (16 Mart 1921)
 - A- TBMM'nin Girişimi
 - B- Maddeleri
- VI- SAKARYA MEYDAN MUHAREBESİ (23 Ağustos-13 Eylül 1921)
 - A- Ordunun Sakarya'nın Doğusuna Çekilmesi
 - B- Geri Çekilmeye Karşı TBMM'nin Tepkisi
 - C- Savaşın Cereyanı
 - D- Sonuçları
- VII- KARS ANTLAŞMASI (13 Ekim 1921)
- VIII- ANKARA ANTLAŞMASI (20 Ekim 1921)
- IX- İTİLAFLI DEVLETLERİNİN BARIŞ TEKLİFİ
- X- KESİN BARIŞ İÇİN SEVR ANTLAŞMASI'NDA YAPILAN İKİNCİ DEĞİŞİKLİK TEKLİFLERİ (26 Mart 1922)
- XI- BÜYÜK TAARRUZ (26 Ağustos-9 Eylül 1922)
 - A- Taarruz Hazırlıkları
 - B- Taarruz Öncesi Muhalefet
 - C- Taarruz Planı
 - D- Taarruzun Başlaması
 - E- Başkumandan Meydan Muharebesi
- XII- MUDANYA MÜTAREKESİ (3-11 Ekim 1922)
 - A- Mütareke'yi Hazırlayan Olaylar
 - B- Konferansta Alınan Kararlar
 - C- Mütarekenin Önemi
- XIII- LOZAN KONFERANSI VE BARIŞI
 - A- Konferansın Hazırlık Dönemi
 - B- Konferansa Katılan Devletler
 - C- Görüşmelerin Gelişmesi
 - D- Lozan Antlaşması'nın Maddeleri
- XIV- SALTANATIN KALDIRILMASI (1 Kasım 1922)
 - A- Sebepleri
 - B- Saltanatın Kaldırılmasına Dair Kanunun Kabulü
 - C- Saltanatın Kaldırılmasının Sonucu
- XV- ANKARA'NIN BAŞKENT OLMASI (13 Ekim 1923)
- XVI - CUMHURİYET'İN İLANI (29 Ekim 1923)
 - A- Cumhuriyet'in İlanından Önceki Durum
 - B- Cumhuriyet'in İlanı Nasıl Gerçekleşti
 - C- Cumhuriyet'in İlanına Tepkiler
- XVII- TÜRK MİLLİ MÜCADELESİ VE GENEL KARAKTERİ
- XVIII- HALİFELİĞİN KALDIRILMASI VE İNKILAPLAR
 - A- Halifeliğin Anlamı
 - B- Halifelik Nasıl Kaldırıldı? (3 Mart 1924)

- XIX- ŞER'İYE VE EVKAF VEKÂLETİNİN KALDIRILMASI (3 Mart 1924)
XX- TEVHİD'İ TEDRİSAT KANUNU'NUN KABULÜ (3 MART 1924)
XXI- ANAYASA'DA YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER VE ANAYASA'NIN LAİKLEŞTİRİLMESİ
XXII- TÜRK MEDENİ KANUNU'NUN YAYIMLANMASI (17 Şubat 1926) ve YÜRÜRLÜĞE GİRMESİ (6 Ekim 1926)
A- Türk Medeni Kanunu'nun Kabul Aşaması
B- Medeni Kanun'un Önemi
XXIII- PARTİLER VE ÇOK PARTİLİ DÖNEME GEÇİŞ
A- Cumhuriyet Halk Partisi
B- Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası ve Şeyh Sait İsyanı
C- Serbest Cumhuriyet Fırkası
XXIV- İZMİR SUİKASTI (16 Haziran 1926)
XXV- MENEMEN OLAYI (23 Aralık 1930)
XXVI- HUKUK ALANINDA YAPILAN İNKILAP
A- Eski Hukuk
B- Yeni Hukuk
XXVII-KIYAFET İNKILABI (25 Kasım 1925)
XXVIII-TARİKATLARIN VE MEDRESELERİN KALDIRILMASI (30 Kasım 1925)
XXIX- YENİ TÜRK RAKAMLARININ VE HARFLERİNİN KABULÜ (20 Mayıs 1928 – 1 Kasım 1928)
XXX- MİLLETLERARARASI SAAT VE TAKVİMİN KABULÜ (26 Aralık 1925), PAZAR TATİLİNİN KABULÜ (1935)
XXXI- DİĞER İNKILAPLAR
A- Yeni Tarih Anlayışı Alanında Yapılan Çalışmalar
B- Dil Alanında Yapılan Çalışmalar
C- Güzel Sanatlar Alanındaki Anlayışın Değişmesi
D- Türk Kadınının Siyasi Haklarını Kazanması
E- Ölçülerde ve Tartılarda Değişiklik (1931)
F- Soyadı Alma Mecburiyeti (21 Haziran 1934)
G- Milli Ekonominin Kurulması ve İzmir İktisat Kongresi (17 Şubat - 4 Mart 1923)
H- Tarım Alanında Yapılan Çalışmalar

- XXXII-TÜRK SANAYİNİN GELİŞMESİ İÇİN ALINAN TEDBİRLER
A- Cumhuriyet Dönemi'nde Endüstrinin Gelişmesi İçin Alınan Tedbirler
B- Endüstrileşmek İçin Tespit Edilen Çalışma Programı

IV. Bölüm ATATÜRK İLKELERİNE GENEL BAKIŞ

- A- Atatürk İlkeleri
B- Bütünleyici İlkeler (Yardımcı İlkeler)
a- Milli Egemenlik
b- Milli Birlik, Beraberlik ve Ülke Bütünlüğü
c- Özgürlük ve Bağımsızlık
d- Yurtta Sulh, Cihanda Sulh
e- Akılcılık ve Bilimcilik
f- Çağdaşlaşma ve Batılılaşma
g- İnsan ve İnsanlık Sevgisi

V. Bölüm TÜRKİYE İLE KOMŞULARI ARASINDAKİ SİYASİ GELİŞMELER

- A- Atatürk'ün Dış Siyaseti
B- Irak Sınırı ve Musul Sorunu'nun Çözümü (5 Haziran 1926)
C- Türkiye - Yunanistan Azınlık Antlaşması (10 Haziran 1930)

- D- Balkan Antantı (9 Şubat 1934)
- E- Montreux (Montrö) Sözleşmesi (20 Temmuz 1936)
- F- Sadabat Paktı (8 Temmuz 1937)
- G- Hatay'ın Anavatan'a Bağlanması
- H- İkinci Dünya Savaşı
- I. İkinci Dünya Savaşı Sonrası Türkiye

BİBLİYOGRAFYA 199